

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 marca 2014 roku Sąd Rejonowy w Kutnie, VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Ł. w sprawie o sygnaturze akt VI C 81/13 z powództwa K. P. i A. P. przeciwko G. C. o zapłatę: **1.** zasądził od G. C. solidarnie na rzecz K. P. i A. P. kwotę 27.400 złotych wraz z ustawowymi odsetkami naliczonymi od dnia 13 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty, za jednoczesnym zwrotem przez K. P. i A. P. na rzecz G. C. samochodu osobowego marki „T. (...)” o nr rej. (...), numerze podwozia (...); **2.** nakazał G. C., aby wydał na rzecz K. P. i A. P. samochód osobowy marki O. (...), rok produkcji 2003, numer nadwozia (...), z tym zastrzeżeniem, że pozwany może zwolnić się od spełnienia tego świadczenia poprzez zapłatę solidarnie na rzecz K. P. i A. P. kwoty 15.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty; **3.** oddalił powództwo w pozostałej części; **4.** zasądził od G. C. na rzecz K. P. i A. P. kwotę 4.538,51 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie oparte zostało na ustaleniach i wnioskach, z których najistotniejsze elementy przedstawiają się następująco:

W dniu 5 czerwca 2009 roku pozwany kupił w Niemczech za cenę 4.600 euro powypadkowy pojazd marki T. (...), wyprodukowany w 2008 roku. Pojazd ten został pierwszy raz zarejestrowany w styczniu 2009 roku. W dowodzie rejestracyjnym oraz karcie pojazdu jako datę produkcji wpisano 2009 roku. W dniu 17 czerwca 2009 roku pozwany uścił należny podatek akcyzowy, wskazując w deklaracji podatkowej datę produkcji pojazdu 2008 rok. Pozwany naprawił zakupiony pojazd w Polsce. W dniu 15 maja 2011 roku powód A. P. wraz ze swoim synem F. P. (1) udali się na giełdę samochodową w Ł., gdzie spotkali pozwanego, który zaoferował im sprzedaż pojazdu marki T. (...). Pozwany zapewnił powoda, że oferowany do sprzedaży pojazd jest bezwypadkowy, jedynie na tylnym błotniku znajduje się rysa, powstała w wyniku drobnej kolizji parkingowej. Nadto pozwany poinformował powoda, iż przebieg samochodu jest niski, bowiem pojazd ten użytkowała jego żona jeżdżąc nim jedynie do sklepu. Powód wraz z pozwanym udali się do okręgowej stacji kontroli pojazdów w B., aby dokonać przeglądu technicznego pojazdu marki T. (...). Przegląd obejmował sprowadzenie amortyzatorów, układu hamulcowego, zawieszenia, oświetlenia oraz numer VIN pojazdu. Diagnostyci nie badali pojazdu w innym zakresie, gdyż nie mieli takiego obowiązku, ani niezbędnych do tego przyrządów. Powłoka lakiernicza pojazdu nie była badana przez pracowników stacji. Podczas badania technicznego w odpowiedzi na pytanie pracownika stacji czy pojazd był malowany pozwany zapewnił, że pojazd jest bezwypadkowy i nie był uprzednio malowany. W dniu 20 maja 2011 roku powodowie zawarli z pozwanym umowę zamiany. Powodowie przenieśli na pozwanego własność samochodu O. (...) o wartości 15.000 złotych, pozwany natomiast przeniósł na powodów własność samochodu T. (...) o wartości 40.000 złotych. Dodatkowo powodowie zobowiązali się zapłacić na rzecz pozwanego kwotę 25.000 złotych, jako różnicę pomiędzy wartością wskazanych pojazdów. Wzajemne wydanie przedmiotów zamiany oraz zapłata kwoty 25.000 złotych miało miejsce w dniu podpisania umowy. Po transakcji powód i pozwany udali się do Urzędu Skarbowego celem złożenia deklaracji podatku od czynności cywilnoprawnych. Wówczas powód wraz z pracownikiem Urzędu Skarbowego ustalił, że rzeczywistą datą produkcji pojazdu jest rok 2008. W dniu 27 maja 2011 roku powód za kwotę 2.400 złotych zainstalował w pojeździe T. (...) instalację (...). W trakcie montażu instalacji gazowej w pojeździe zapaliły się lampki kontrolne. Powód zlecił wówczas przegląd pojazdu w autoryzowanym serwisie naprawczym. Ponieważ w pojeździe wykryto liczne wady, powód zlecił wykonanie oceny technicznej samochodu biegłemu rzeczoznawcy. W czasie badania ustalono, że pojazd został wyprodukowany w dniu 8 października 2008 roku. Biegły rzeczoznawca wskazał, że w pojeździe wykonano naprawę powypadkową w sposób nieprofesjonalny. Uwzględniając stwierdzony zakres i jakość wykonanej naprawy, biegły rzeczoznawca wskazał, że pojazd znacząco utracił na wartości użytkowej i handlowej. W dniu 5 lipca 2011 roku, powodowie zawiadomili pozwanego o wadach fizycznych pojazdu T. (...) w postaci niewłaściwego ustalenia roku produkcji oraz faktu wykonania powypadkowej naprawy w pojeździe. Powód spotykał się z pozwanym i zaproponował zwrot nabytego od pozwanego pojazdu. Pozwany nie wyraził na to zgody. Pismem z dnia 13 lipca 2011 roku, pełnomocnik powodów oświadczył, pozwanemu że powodowie odstępują od umowy zamiany pojazdów z dnia 20 maja 2011 roku z powodu

wad pojazdu T. (...), oraz wezwał pozwanego do zwrotu pojazdu O. (...), a także dopłaty w kwocie 25.000 powiększonej o koszt instalacji gazowej w wysokości 2.400 złotych za zwrotem samochodu marki T. (...) w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Pozwany odebrał przedmiotowe pismo w dniu 29 lipca 2011 roku. Po odstąpieniu od umowy pozwany nigdy nie wezwał powoda do zwrotu pojazdu. Powodowie korzystają z pojazdu marki T. (...) od chwili odstąpienia od umowy, jednak czynią to w ograniczonym zakresie. W dniu 4 września 2011 roku, G. C. sprzedał B. S. pojazd marki O. (...) za kwotę 19.000 złotych.

Powołany w sprawie biegły sądowy z zakresu techniki samochodowej stwierdził, że pojazd marki T. (...) posiada ewidentne wady wykonania jego napraw powypadkowych. Są to: bardzo niedbałe, niestaranne, nieprofesjonalne, spasowanie elementów przodu nadwozia, niska jakość prac blacharskich, brak zabezpieczeń antykorozyjnych niektórych miejsc naprawianych; wadliwe wykonanie naprawczych powłok lakierowych (grube warstwy podkładu dawniej określane jako szpachla, a obecnie materiały wypełniające), złe przygotowanie powierzchni do lakierowania wierzchniego, zacieki lakieru. Pojazd uczestniczył w poważnym wypadku drogowym i nosi liczne ślady źle wykonanych powypadkowych napraw blacharsko – lakierniczych oraz montażowych. Drugi zaś z powołanych w sprawie biegłych sądowych wskazał, że gdyby pojazd był wolny od wad wówczas wartość miesięcznego czynszu z tytułu korzystania przez powodów z pojazdu marki T. (...) rok produkcji 2009 w okresie od sierpnia 2011 roku do dnia 30 kwietnia 2013 roku (tj. do dnia sporządzenia opinii) wynosiłby 113652 złote brutto. Ponieważ przedmiotowy pojazd dotknięty jest licznymi wadami, nie nadaje się on do wynajmu. Pojazd T. (...) jest pojazdem obciążonym wadą fizyczną w postaci szerokiej gamy uszkodzeń w tym istotnej wady instalacji elektrycznej. W pojeździe występuje szereg wad blacharsko – lakierniczych, a także wystąpienie pęknięcia podłużnic. Skutkować to może w każdej chwili nieprzewidzianą i nie zamierzoną przez kierującego zmianą toru ruchu pojazdu. Pojazd T. (...) jest niesprawny technicznie w stopniu uniemożliwiającym jego bezpieczne użytkowanie. Pojazd ten nie powinien być dopuszczony do ruchu i użytkowany. Wartość pojazdu z ujawnionymi wadami jest mniejsza o około 50% niż pojazdu nieuszkodzonego.

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy dokonał między innymi w oparciu o treść złożonych do akt dokumentów, a także w oparciu o zeznania świadków L. S., T. F. oraz F. P.. Sąd I instancji odmówił natomiast wiarygodności zeznaniom pozwanego oraz świadka R. C. na okoliczność, że pozwany informował powoda o rzeczywistej dacie produkcji pojazdu marki T. oraz o fakcie, że pojazd ten jest pojazdem powypadkowym, w którym przeprowadzono liczne i gruntowne naprawy powypadkowe. Sąd a quo wskazał, że zeznania pozwanego w powyższym zakresie są sprzeczne z zeznaniami świadków L. S., T. F. i F. P. oraz zeznaniami powodów, a także są nielogiczne, bowiem gdyby powodowie wiedzieli o licznych naprawach zakupionego przez nich samochodu to nie zlecaliby sporządzenia prywatnej ekspertyzy. W odniesieniu zaś do zeznań świadka R. C. Sąd Rejonowy wskazał, że świadek ten jest żoną pozwanego i tym samym jest zainteresowana korzystnym dla pozwanego rozstrzygnięciem procesu.

Czyniąc ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd I instancji oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego do spraw szacowania wartości czynszu. W ocenie Sądu Rejonowego wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności zostały dostatecznie wyjaśnione innymi dowodami, zaś dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego spowodowałaby nieuzasadnioną zwłokę w postępowaniu. Nadto Sąd meriti podniósł, że ustalenie wartości czynszu jest zbędne, gdyż roszczenie pozwanego w tym zakresie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Na podstawie powyższych ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo jest zasadne i podlega uwzględnieniu. W ocenie Sądu I instancji pozwany ponosi względem powodów odpowiedzialność z tytułu wad fizycznych rzeczy, to jest pojazdu marki T. (...). Sąd a quo argumentował, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż nabyty przez powodów od pozwanego pojazd posiada istotne i nieusuwalne wady zmniejszające jego wartość i użyteczność, w postaci wadliwego wykonania napraw powypadkowych oraz niewłaściwie ustalonego roku produkcji. Powodowie dowiedzieli się o istniejących wadach pojazdu w dniu 7 czerwca 2011 roku, zaś zawiadomili o nich pozwanego w dniu 5 lipca 2011 roku, a więc z zachowaniem terminu o którym mowa w art. 563 § 1 k.c. Zachowanie wskazanego terminu pozostaje jednak bez znaczenia, bowiem w ocenie Sądu meriti z uwagi na fakt, że pozwany zapewnił powodów, że pojazd jest w nienagannym stanie technicznym i jest pojazdem bezwypadkowym, powodowie byli zwolnieni z aktu staranności w postaci zawiadomienia sprzedawcy o wadzie w

ciągu miesiąca od jej wykrycia. W dniu 13 lipca 2011 roku powodowie, działając przez profesjonalnego pełnomocnika, oświadczyli że odstępują od umowy zamiany z dnia 20 maja 2011 roku. W ocenie Sądu Rejonowego powyższe oświadczenie było skuteczne, zaś strony powinny zwrócić sobie nawzajem otrzymane świadczenia. W konsekwencji powyższego Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 27.400 złotych, na którą składają się: kwota 25.000 złotych tytułem zwrotu dopłaty różnicy wartości przedmiotu zamiany jaką otrzymał pozwany od powodów oraz kwota 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów montażu przez powoda instalacji (...) w pojeździe T. (...). Jednocześnie Sąd a quo orzekł o zwrocie przez powodów na rzecz pozwanego pojazdu marki T. (...). O ustawowych odsetkach od kwoty 27.400 złotych Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 481 k.c., przyjmując, że powinny być one liczone od dnia 13 sierpnia 2011 roku, nie zaś jak chcieli tego powodowie od dnia 30 lipca 2011 roku. Żądanie zapłaty ustawowych odsetek za okres do dnia 13 sierpnia 2011 roku jako niezasadne podlegało oddaleniu. Natomiast w punkcie 2 sentencji zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy orzekł o obowiązku pozwanego zwrotu na rzecz powodów samochodu marki O. (...), z tym zastrzeżeniem, że pozwany może zwolnić się od spełnienia tego świadczenia poprzez zapłatę solidarnie na rzecz powodów kwoty 15.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty. O ustawowych odsetkach w powyższej części zaskarżonego orzeczenia Sąd I instancji rozstrzygnął na podstawie art. 481 k.c., uwzględniając treść art. 193 § 3 k.p.c.

W przedmiocie podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia Sąd Rejonowy zważył, że zarzut ten jest niezasadny. Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa po odstąpieniu od umowy sprzedaży kupujący nie jest już uprawniony do korzystania z samochodu (jako cudzej już rzeczy), a skoro to uczynił nawet przy okazji stosowania prawa zatrzymania, to obowiązany jest do zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z pojazdu i jest odpowiedzialny za jego zużycie. W niniejszej sprawie powodowie po złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy zamiany użytkowali pojazd T. (...), jednakże czynili to w ograniczony zakresie i jedynie z tego powodu, że pozwany nie uznał ich roszczenia. Po odstąpieniu od umowy pozwany nie zażądał od powodów zwrotu pojazdu, ani też nie żądał od nich zapłaty za jego użytkowanie. Sąd Rejonowy wskazał zatem, że pozwany w sposób dorozumiany akceptował i godził się na używanie przez powodów pojazdu. Ponadto Sąd I instancji podniósł, że pojazd marki T. (...) nie nadaje się do wynajmu z uwagi na ujawnione w nim wady. W ocenie Sądu a quo roszczenie powoda pozostaje także w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Pozwany zapewniał powodów, że pojazd T. (...) jest pojazdem bezwypadkowym i w pełni sprawnym technicznie, tym czasem pojazd ten posiadał szereg nieusuwalnych wad. Pozwany w konsekwencji swojego nieuczciwego działania nie może czerpać korzyści. Sąd meriti wskazał także, że powodowie mogli wynająć inny pojazd, a następnie na podstawie art. 494 k.c. dochodzić od pozwanego zwrotu czynszu najmu, czego jednak nie uczynili zachowując się lojalnie wobec pozwanego.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c.

/wyrok wraz z uzasadnieniem – k. 249, 251-257/

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł pozwany, zaskarżając je w całości. Skarżący, działając przez profesjonalnego pełnomocnika, podniósł szereg zarzutów naruszenia zarówno prawa procesowego jak i materialnego. Apelujący zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., art. 236 k.p.c., art. 245 k.c., art. 104 k.c., art. 99 § 2 k.c., art. 6 k.c., art. 6 k.p.c., art. 217 § 3 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 556 § 1 k.c. w zw. z art. 604 k.c., art. 563 § 1 k.c. i art. 564 k.c. w zw. z art. 604 k.c., art. 5 k.c., art. 560 § 2 k.c. w zw. z art. 494 k.c., art. 328 § 2 k.p.c., art. 321 § 1 k.p.c., art. 126² § 1 k.p.c., art. 130² k.p.c., art. 130³ k.p.c. Nadto pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania czynszu najmu pojazdów samochodowych. W oparciu o postawione w apelacji zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zwrotu pozwu lub jego odrzucenie, bądź też oddalenie, a także zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Ewentualnie apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego celem jej ponownego rozpoznania, w tym także w zakresie orzeczenia o kosztach postępowania.

/apelacja – k. 261-276/

Na rozprawie odwoławczej w dniu 5 lutego 2015 roku pełnomocnik pozwanego poparł wniesioną apelację, natomiast pełnomocnik powodów wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

/e-protokół rozprawy z dnia 5 lutego 2015 roku: stanowisko procesowe pełnomocnika pozwanego – 00:01:58; stanowisko procesowe pełnomocnika powodów – 00:16:23/

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna jedynie w niewielkiej części, to jest co do kwoty 2.400 złotych zasądzonej tytułem zwrotu kosztów montażu instancji (...) w pojeździe marki T. (...), i w tym też zakresie skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku. W pozostałej zaś części apelacja jest bezpodstawna i podlega oddaleniu.

Zamierzonego przez skarżącego skutku nie jest w stanie odnieść podniesiony przez niego zarzut sprzeczności w treści punktu 4 sentencji zaskarżonego wyroku, polegającej na zasądzeniu od pozwanego na rzecz powodów tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego liczbowo kwoty 2.400 złotych, a słownie 600 złotych. Wskazana przez apelującego sprzeczność stanowi oczywistą omyłkę pisarską, która postanowieniem Sądu Rejonowego w Łęczycy z dnia 21 sierpnia 2014 roku (k. 313) podlegała sprostowaniu, na podstawie art. 350 k.p.c.

Nietrafny jest zarzut apelującego naruszenia art. 321 § 1 k.p.c., poprzez orzeczenie ponad zgłoszone przez powodów żądanie. Nie ma racji apelujący twierdząc, że powodowie w piśmie procesowym z dnia 27 stycznia 2014 roku (k. 242) dokonali zmiany powództwa w ten sposób, iż zażądali zasądzenia na ich rzecz kwoty 27.400 złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz zwrotu samochodu marki O. (...), bądź też alternatywie jedynie zasądzenia na ich rzecz kwoty 15.000 złotych. Przedstawiona przez apelującego interpretacja pisma procesowego powodów z dnia 27 stycznia 2014 roku jest jaskrawo nielogiczna, w sposób rażący stoi w sprzeczności z osnową tego pisma i żadną miarą nie może zostać uznana za trafną. Z treści oświadczenia złożonego przez pełnomocnika powodów na rozprawie w dniu 14 grudnia 2012 roku, a także z treści wskazanego pisma procesowego z dnia 27 stycznia 2014 roku jednoznacznie wynika, że powodowie w niniejszej sprawie domagali się zasądzenia na ich rzecz kwoty 27.400 złotych wraz z ustawowymi odsetkami, a także zwrotu pojazdu O. (...) bądź też jego równowartości w kwocie 15.000 złotych. Zatem Sąd Rejonowy nie orzekł ponad zgłoszone przez powodów żądanie.

Zupełnie niezrozumiała jest natomiast teza skarżącego, że Sąd Rejonowy naruszył art. 321 k.p.c., poprzez orzeczenie ponad żądanie sformułowane ostatecznie przez powodów i zasądzenie na ich rzecz kwoty roszczenia głównego solidarnie. Ponieważ apelujący w uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego nie wyjaśnił na czym jego zdaniem miałyby polegać rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy ponad zgłoszone przez powodów roszczenie w zakresie istniejącego między nimi węzła solidarności, ocenę przedmiotowego zarzutu należało ograniczyć jedynie do wskazania, że w odpowiedzi na wezwanie Sądu Rejonowego do uzupełnienia braków formalnych pozwu pełnomocnik powodów w piśmie procesowym z dnia 25 października 2011 roku (k. 21) wskazał, że powodowie dochodzą należności solidarnie. Zaznaczyć nadto należy, że rzeczą Sądu Okręgowego nie jest podejmowanie prób odgadnięcia intencji skarżącego. Skarżący chcąc doprowadzić do zmiany bądź uchylecia zaskarżonego orzeczenia nie może ograniczyć się jedynie do zwięzłego przedstawienia podniesionych przez siebie zarzutów, powinien także w uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego dostatecznie je uzasadnić.

Na uwzględnienie nie zasługuje także argumentacja pozwanego, że nie jest on w stanie zwrócić powodom samochodu marki O. (...), bowiem w chwili wniesienia pozwu oraz w chwili zamknięcia rozprawy toczącej się przed Sądem I instancji nie był on już właścicielem wskazanego samochodu O. (...). W rozpoznawanej sprawie pismem opatrzonym datą 13 lipca 2011 roku (k. 15) powodowie złożyli pozwanemu oświadczenie o odstąpieniu od umowy zamiany z dnia 20 maja 2011 roku. Pozwany otrzymał przedmiotowe pismo w dniu 29 lipca 2011 roku. Natomiast w dniu 4 września 2011 roku pozwany sprzedał pojazd marki O. (...) za kwotę 19.000 złotych B. S.. W przypadku odstąpienia od umowy z powodu wady rzeczy, strony powinny zwrócić sobie nawzajem otrzymane świadczenia. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy uchyla skuteczność zawartej umowy z mocą wsteczną (ex tunc) (A. Olejniczak; Komentarz do art. 494 Kodeksu cywilnego; 2014; LexOmega). W realiach niniejszej sprawy, jest oczywistym, że pozwany nie jest w stanie fizycznie

zwrócić powodom samochodu marki O. (...), jednakże nie może to oznaczać unicestwienia uprawnień przysługujących powodom z tytułu rękojmi. Pozwany wobec skutecznego odstąpienia przez powodów od umowy zamiany, dokonując w dniu 4 września 2011 roku sprzedaży samochodu marki O. (...) musiał się liczyć z tym, że ciąży na nim obowiązek zwrotu tego pojazdu powodom. Należy zatem zgodzić się z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego, że w zaistniałym stanie rzeczy należało orzec, iż pozwany może zwolnić się z obowiązku wydania powodom przedmiotowego pojazdu marki O. (...) poprzez zapłatę na ich rzecz kwoty 15.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty.

Za bezzasadny należy uznać zarzut pozwanego naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. W myśl wskazanego przepisu uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać: wskazanie podstawy faktycznej, a mianowicie ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Naruszenie przepisu o sposobie uzasadnienia wyroku o tyle może stanowić przyczynę uchylecia orzeczenia, o ile uniemożliwia sądowi wyższej instancji kontrolę, czy prawo materialne i procesowe zostało należycie zastosowane. W badanej sprawie treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie zawiera tego typu usterek, które uniemożliwiałyby przeprowadzenie kontroli instancyjnej i rozpoznanie apelacji. Nie sposób zgodzić się z pozwanym, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy nie wyjaśnił, dlaczego złożone przez pozwanego oraz świadka R. C. zeznania nie zasługują na wiarygodność. Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do przeciwnego wniosku. Sąd Rejonowy w sposób szczegółowy wskazał dlaczego w jego ocenie zeznania pozwanego oraz świadka R. C. są niewiarygodne. Zarzut pozwanego naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. nie znajduje zatem uzasadnienia. W tym miejscu wskazać należy, iż jeżeli skarżący uważa, że Sąd Rejonowy dokonał niewłaściwej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów to powinien postawić zarzut naruszenia dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c., nie zaś art. 328 § 2 k.p.c.

Zamierzonego przez skarżącego skutku nie jest w stanie odnieść ponadto zarzut apelacji braku uiszczenia przez powodów stosownej opłaty od pozwu. K. i A. P. pozwem z dnia 5 października 2011 roku (data wpływu do Sądu) wnieśli o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kwoty 27.400 złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz zobowiązanie pozwanego do zwrotu samochodu marki O. (...). Powodowie jako wartość przedmiotu sporu wskazali kwotę 27.400 złotych, od której to uiszcili opłatę stosunkową od pozwu w wymiarze 5%, to jest kwotę 1.370 złotych (k. 5). Natomiast na rozprawie w dniu 14 grudnia 2012 roku pełnomocnik powodów oświadczył, że zamiast zwrotu samochodu O. (...) ewentualnie wnosi o zobowiązanie pozwanego do zwrotu jego równowartości w kwocie 15.000 złotych. Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że zgodnie z art. 25 § 2 k.p.c. po doręczeniu odpisu pozwu sprawdzenie wartości przedmiotu sporu może nastąpić jedynie na zarzut pozwanego zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Ponieważ pozwany nie zgłosił zarzutu niewłaściwie określonej wartości przedmiotu sporu przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, w toku dalszego postępowania nie może on skutecznie podnosić wskazanego zarzutu. Abstrahując jednak od przedstawionych uwag, w ocenie Sądu Okręgowego nie ma racji skarżący twierdząc, że w rozpoznawanej sprawie wartość przedmiotu sporu to kwota 42.500 złotych, bowiem powodowie domagali się zasądzenia na ich rzecz kwoty 27.400 złotych oraz zwrotu samochodu O. (...) lub też jego równowartości w kwocie 15.000 złotych (15.000 + 27.400 = 42.400). W sprawach roszczenia o zwrot ekwiwalentnego świadczenia na skutek odstąpienia od umowy wzajemnej wartość przedmiotu sporu stanowi różnicę podlegających zwrotowi świadczeń (vide postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 września 1997 roku, sygn. akt I ACz 397/97, LexOmega). Powodowie zgłaszając roszczenie z tytułu odstąpienia od umowy wzajemnej jednocześnie zaoferowali zwrot wzajemnego świadczenia, to jest zwrot pojazdu marki T. (...). Natomiast Sąd Rejonowy w sentencji zaskarżonego orzeczenia w sposób prawidłowy dał wyraz obowiązkowi powodów jednoczesnego zwrotu wzajemnego świadczenia na rzecz pozwanego (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 2 czerwca 2010 roku, sygn. akt I ACa 334/10, LexOmega). Ponieważ w umowie zamiany z dnia 20 maja 2011 roku strony określiły wartość pojazdu marki T. (...) na kwotę 40.000 złotych, wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi kwotę 2.400 złotych, to jest różnicę między podlegającymi wzajemnemu zwrotowi świadczeniami (42.400 – 40.000 = 2.400).

Za chybione należało uznać podniesione przez skarżącą zarzuty naruszenia przez Sąd I instancji dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c., poprzez wadliwe ustalenie, że pozwany zapewniał powodów, iż pojazd T. (...) jest pojazdem powypadkowym oraz wprowadził w błąd, co do daty jego produkcji. W myśl powołanego przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zarzut wadliwej oceny dowodów będzie skuteczny jedynie wówczas, gdy w toku wyprowadzania wniosków w oparciu o przeprowadzone dowody sąd orzekający naruszy zasady logicznego rozumowania bądź wskazania doświadczenia życiowego. Natomiast nawet, jeśli ze zgromadzonego materiału dowodowego da się wyprowadzić wnioski odmienne, niż uczynił to są pierwszej instancji, to sama ta okoliczność nie uzasadnia postawionego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2005 roku, sygn. akt I ACa 513/05, Lex nr 186115). W niniejszej sprawie, w toku postępowania pierwszoinstancyjnego na rozprawie w dniu 16 sierpnia 2012 roku powodowie - K. i A. P. oraz ich syn F. P. (1) zeznali, że pozwany zapewnił ich, iż pojazd marki T. (...) jest pojazdem bezwypadkowy, zaś jako datę jego produkcji pozwany wskazał 2009 roku. Na tym samym terminie rozprawy pozwany - G. C. zeznał natomiast, że informował powodów o fakcie, iż oferowane przez niego auto uczestniczyło w wypadku, wskazał na zakres uszkodzeń i dokonanych naprawach oraz że rzeczywisty rok produkcji samochodu to 2008. Następnie na rozprawie w dniu 14 grudnia 2012 roku przesłuchana w charakterze świadka żona pozwanego - R. C. złożyła identycznej jak pozwany zeznania na przedmiotową okoliczność. Z uwagi na powyższe zauważyć należy, że w rozpoznawanej sprawie doszło do sytuacji procesowej, którą określić można jako „słowo przeciwko słowu”, to jest gdy obie strony przeczą swoim twierdzeniom. Poczynienie ustaleń faktycznych w spornym zakresie będzie możliwe jedynie wówczas, gdy zeznania choćby jednej ze stron znajdą oparcie w innych obiektywnych dowodach, a przez to mogą zasługiwać na walor wiarygodności. W ocenie Sądu Odwoławczego przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego jest trafna. Sąd I instancji doszedł do prawidłowego wniosku, iż należy przyjąć wersję przedstawioną przez powodów oraz ich syna, a tym samym odmówić wiarygodności zeznaniom złożonym przez pozwanego i przez jego żony - R. C.. Podniesioną zaś przez skarżącego argumentację należy uznać za chybioną, stanowiącą jedynie nieuzasadnioną polemiką z prawidłowymi i nie obciążonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu I instancji. Przede wszystkim zeznania złożone przez powodów i ich syna znajdują potwierdzenie w treści zeznań pracowników okręgowej stacji kontroli pojazdów w B. T. F. (2) oraz L. S. (2). Dodatkowo Sąd I instancji trafnie podniósł, że zeznania złożone przez pozwanego i świadka R. C. są nielogiczne, bowiem gdyby powodowie wiedzieli o licznych naprawach zakupionego przez nich samochodu to nie zleciliby sporządzenia prywatnej ekspertyzy.

Na uwzględnienie nie zasługuje także argumentacja apelującego, że Sąd Rejonowy naruszył art. 233 § 1 k.p.c., bowiem z uwagi na wygląd, jak i cenę pojazdu marki T. (...) powodowie musieli zdawać sobie sprawę z powypadkowej przeszłości tego pojazdu. Wskazać należy, że powodowie nie są biegłymi rzeczoznawcami, lecz zajmują się rolnictwem i nie są w stanie jedynie na podstawie wyglądu i ceny określić, czy dany pojazd uczestniczył w wypadku i został następnie naprawiony, a także dokładnie określić jego daty produkcji.

Nadto nie sposób zgodzić się z apelującym, że powód znał rzeczywistą datę produkcji pojazdu T. (...), gdyż w deklaracji podatku od czynności cywilnoprawnej wskazał rok 2008. Powód wskazał w przedmiotowej deklaracji podatkowej rok 2008, kierując się sugestią pracownika Urzędu Skarbowego.

Ponieważ powodowie otrzymali od pozwanego zapewnienie, że pojazd marki T. (...) jest pojazdem bezwypadkowym i został on wyprodukowany w 2008 roku Sąd a quo w oparciu o art. 564 k.c. doszedł do trafnego wniosku, że powodowie byli zwolnieni z aktu staranności w postaci zawiadomienia sprzedawcy o wadzie w ciągu miesiąca od jej wykrycia. Tym samym podniesiony przez pozwanego zarzut, iż pismo opatrzone datą 5 lipca 2011 roku, w którym to powodowie poinformowali pozwanego o istnieniu wad fizycznych rzeczy, nie rodzi żadnych skutków prawnych jest zarzutem bezprzedmiotowym. Innymi słowy okoliczność, czy powodowie zawiadomili pozwanego o stwierdzonych wadach fizycznych pojazdu T. (...) w przewidziany w art. 563 § 1 k.c. miesięcznym terminie pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, bowiem pozwany zapewnił powodów, że wady nie istnieją.

Bezprzedmiotowy jest także zarzut apelującego naruszenia art. 556 § 1 k.c. w zw. z art. 604 k.c. poprzez przyjęcie, że powodom przysługuje prawo do odstąpienia od umowy zamiany, mimo, iż w chwili jej zawarcia mieli oni świadomość

istnienia wad. Z ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego, którego pozwany nie zdołał skutecznie podważyć, wynika jasno, że powodowie nie wiedzieli o wadach pojazdu T. (...) w chwili zawarcia z pozwanym umowy zamiany. Zarówno pozwany jak i pracownicy okręgowej stacji kontroli pojazdów w B. nie poinformowali powodów o rzeczywistej dacie produkcji pojazdu T. (...), ani też o jego nieprofesjonalnej naprawie powypadkowej. Wręcz przeciwnie pozwany zapewnił powodów o tym, że pojazd jest bezwypadkowy.

Na uwzględnienie nie zasługuje ponadto zarzut, że powodowie nie odstąpili skutecznie od umowy zamiany z dnia 20 maja 2011 roku, bowiem do pisma opatrzonego datą 13 lipca 2011 roku nie dołączono pełnomocnictwa udzielonego przez powodów ich pełnomocnikowi w osobie adwokata. W ocenie Sądu Odwoławczego, nawet jeżeli przyjąć tak, jak twierdzi pozwany, że do pisma z dnia 13 lipca 2011 roku nie załączono udzielonego przez powodów pełnomocnictwa, co wydaje się być mocno wątpliwe, to i tak nie może to skutkować zmianą bądź też uchYLENIEM zaskarżonego wyroku. W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że adwokat reprezentujący powodów dysponował stosownym pełnomocnictwem do odstąpienia od umowy, co zostało potwierdzone w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Pełnomocnictwo stanowi oświadczenie woli, które upoważnia dany podmiot do tego, by dokonywał określonych czynności. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy może być złożone w dowolnej formie, zatem pełnomocnictwo do złożenia tego oświadczenia także może zostać udzielone w dowolnej formie (art. 99 k.c.). Tym samym brak pisemnego pełnomocnictwa nie ma żadnego wpływu na skuteczność złożonego oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Powodowie mogli udzielić pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy zarówno w formie pisemnej jak i ustnej. Pozwany natomiast po otrzymaniu pisma z dnia 13 lipca 2011 roku zawierającego oświadczenie o odstąpieniu od umowy, jeżeli tylko miał wątpliwości, czy rzeczywiście osoba podająca się za pełnomocnika powodów dysponuje stosownym pełnomocnictwem powinien podjąć starania w celu wyjaśnienia swoich wątpliwości.

Nietrafny jest zarzut apelacji naruszenia art. 5 k.c. poprzez uznanie, że roszczenie pozwanego zgłoszone do potrącenia pozostaje w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. Prawdą jest, że powodowie po złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy zamiany korzystali z pojazdu T. (...), jednakże nie sposób zgodzić się ze skarżącym, iż powodowie czynili to w sposób „ponadprzeciętny”. Wskazana przez pozwanego ilość przejechanych przez powodów kilometrów nie jest na tyle duża, aby zasadnym było formułowanie tezy o ponadprzeciętnym użytkowaniu wskazanego pojazdu. Pamiętać także należy, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, że powodowie byli zmuszeni do korzystania z przedmiotowego samochodu, gdyż pozwany nie uznał ich roszczenia co do odstąpienia od umowy zamiany i nie zwrócił im samochodu O. (...). Nadto pozwany po odstąpieniu przez powodów od umowy zamiany nie zażądał od nich zwrotu pojazdu T. (...), ani też nie formułował roszczenia o zapłatę z tytułu jego użytkowania. Trafnie zatem Sąd I instancji przyjął, iż poniekąd pozwany godził się na zaistniały stan rzeczy. Zgodnie z prawidłowo poczynionymi przez Sąd I instancji ustaleniami faktycznymi pozwany zapewnił powodów, że oferowany przez niego do sprzedaży pojazd jest pojazdem bezwypadkowym i w pełni sprawnym technicznie, podczas gdy przedmiotowy pojazd dotknięty jest szeregiem nieusuwalnych wad. Rację ma zatem Sąd Rejonowy podnosząc, iż zgłoszone przez pozwanego do potrącenia roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż stoi ono w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego. Pozwany nie może czerpać ze swojej niegodziwości żadnych korzyści. Należy także zgodzić się z oceną Sądu a quo, że powodowie zachowali się lojalnie wobec pozwanego, gdyż nie wynajęli innego pojazdu i na podstawie art. 494 k.c. nie dochodzili od pozwanego zapłaty czynszu najmu.

Wobec uznania, że zgłoszone przez pozwanego do potrącenia roszczenie stoi w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego i tym samym nie może zostać uwzględnione, jako bezprzedmiotowy należy potraktować zarzut apelującego co do kwalifikacji biegłego powołanego w niniejszej sprawie w celu oszacowania wysokości kosztów wynajmu pojazdu T. (...). Bezprzedmiotowy stał się także zarzut apelacji, iż Sąd Rejonowy niezasadnie oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu do spraw czynszu. Oceny nie wymaga nadto złożony w apelacji wniosek skarżącego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania czynszu najmu pojazdów samochodowych. Ustalenie wysokości możliwego do uzyskania czynszu z tytułu wynajmu pojazdu marki T. (...) jest zbędne, bowiem roszczenie powoda z tego tytułu jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego nie zasługuje na uwzględnienie.

Trafny okazał się natomiast zarzut pozwanego błędnego ustalenia, iż powodowie ponieśli koszt montażu instalacji (...) w pojeździe T. (...) w kwocie 2.400 złotych. Powodowie nie zdołali w toku niniejszego procesu udowodnić w jakiej wysokości rzeczywiście ponieśli koszt zamontowania instalacji gazowej, w szczególności nie przedstawili żadnych rachunków na tę okoliczność.

Na uwzględnienie zasługuje ponadto argumentacji pozwanego, że pomiędzy montażem instalacji gazowej a zachowaniem pozwanego nie zachodzi adekwatny związek przyczynowy. Przesłanki roszczenia odszkodowawczego, o którym mowa w art. 494 k.c., określa art. 471 k.c. Jednakże należy pamiętać, że stosownie do art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikała. Pomędzy montażem instalacji (...) w pojeździe T. (...), a działaniem pozwanego brak jest adekwatnego związku przyczynowego, o którym mowa w cytowanym art. 361 § 1 k.c. Tym samym za bezzasadne należało uznać roszczenie powodów o zwrot kosztów montażu instalacji (...).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że zasądzoną tam kwotę 27.400 złotych obniżył do kwoty 25.000 złotych. W pozostałym zaś zakresie apelacja podlegała oddaleniu, a to na podstawie art. 385 k.p.c.

Z uwagi na fakt, iż wywiedziona przez pozwanego apelacja okazała się zasadna jedynie w niewielkiej części Sąd Okręgowy uznał, że należało pozostawić bez zmian rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w przedmiocie kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego. Sąd Odwoławczy miał bowiem na uwadze treść art. 100 zdanie 2 k.p.c., zgodnie z którym sąd może nałożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swojego żądania.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął na podstawie art. 100 zdanie 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Wniesiona przez pozwanego apelacja okazała się zasadna jedynie w niewielkiej części, zatem zasadnym było nałożenie na skarżącego obowiązku zwrotu na rzecz powodów całości poniesionych przez nich kosztów w postępowaniu odwoławczym. Na koszty poniesione przez powodów w postępowaniu apelacyjnym przypada jedynie wynagrodzenie ich pełnomocnika w kwocie 1.200 złotych, ustalone w oparciu o § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).